

Školní vzdělávací program školní družiny

Svět objevů a radosti 😊

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Svět objevů a radosti 😊
Název školy, druh školy: Základní škola M. Kudeřikové Havířov, příspěvková organizace
Adresa školy: Marušky Kudeřikové 1143/14, 736 01 Havířov 1
E-mailová adresa školy: posta@zsmk.eu
Ředitel školy: Mgr. Jan Šebesta
Webové stránky školy: skolakuderikova.cz
Datová schránka školy: kr2giuh

Zřizovatel školy: Statutární město Havířov
Adresa zřizovatele: Magistrát Města Havířova, Svornosti 2, 736 01 Havířov-Město
E-mailová adresa zřizovatele: posta@havirov-city.cz
Webové stránky zřizovatele: havirov-city.cz

Datum projednání pedagogickou radou: 31. srpna 2026

Platnost Školní vzdělávací programu školní družiny od: 1. září 2026

2. Poslání a cíle školní družiny

Školní vzdělávací program školní družiny (dále také ŠVP ŠD) je vytvářen v souladu s § 5 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (školský zákon), s vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, a v návaznosti na ŠVP a školní řád Základní školy M. Kudeřikové, příspěvkové organizace a další dokumenty týkající se základního a zájmového vzdělávání.

Posláním ŠD je:

- zajišťovat bezpečné a podnětné prostředí pro žáky 1. stupně v době mimo vyučování, tj. v době mezi 6:00 a 7:40 hodin (případně do 8:55 hodin) a po ukončení výuky do doby, než opustí školu – maximálně však do 17.30 hodin,
- nabízet žákům vhodné činnosti pro aktivní a smysluplné trávení volného času ve škole,
- vytvářet prostor pro rozvoj zájmů a nadání žáků jako jsou hry, pohybové aktivity, rozvoj sociálních a komunikačních dovedností, praktické činnosti uplatnitelné v běžném životě apod.,
- zajistit žákům základní životní potřeby a všestrannou osobní pohodu – pohybový režim, odpočinek a relaxaci, osobní hygienu, bezpečnost apod.,
- podílet se na základní diagnostice žáků a odhalování jejich potřeb podpory a rozvoje nadání,
- uplatňovat podpůrná opatření vůči žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními a podporovat rozvoj nadání žáků.

Cílem ŠD je u žáků:

- posilovat základní návyky sebeobsluhy, denního režimu a zdravého životního stylu,
- rozvíjet schopnost účelně využívat a organizovat svůj volný čas,
- rozvíjet osobní zájmy a hledat případně nové zájmy a záliby,
- osvojovat si vhodné formy komunikace a spolupráce s ostatními žáky a dospělými,
- dodržovat společná pravidla života ve ŠD, uplatňovat základní tradice a rituály školy,
- rozvíjet odolnost a vytrvalost, překonávat běžné překážky,

- usilovat o vzájemný respekt a toleranci mezi žáky, posilovat sebevědomí a odpovědnost vůči sobě i jiným,
- posilovat v rámci neformálního vzdělávání klíčové kompetence, oborové (předmětové) vědomosti, dovednosti a postoje získané ve výuce.

Činnost ŠD je určena žákům 1. stupně, kteří byli prostřednictvím zákonných zástupců přihlášeni k pravidelné docházce do ŠD a byli přijati.

3. Přijímání žáků do školní družiny a režim školní družiny

Všechny náležitosti týkající se přijetí k pravidelné docházce do ŠD a k provozu ŠD jsou součástí Vnitřního řádu ŠD a jsou uvedeny i na webu školy: skolakuderikova.cz. Kapacita ŠD je 180 účastníků.

O zařazení žáka do ŠD, případně o jeho vyloučení pro opakované porušování řádu ŠD, rozhoduje ředitel školy. Informaci obdrží zákonný zástupce písemně, včetně postupu pro odvolání proti rozhodnutí.

ŠD zahajuje svou činnost před zahájením výuky od 6.00 do 7.40 hodin (případně do 8.55 hodin). Po ukončení výuky funguje ŠD od 11.40 do 17.30 hodin.

Ve ŠD je 6 oddělení – účastníci jsou rozděleni do oddělení na začátku školního roku.

O termínech a rozsahu činnosti ŠD o prázdninách a o úhradě za tuto činnost jsou zákonní zástupci žáků informováni v předstihu minimálně čtrnáct dnů před nadcházejícími prázdninami.

4. Formy činnosti ve školní družině

Formy činnosti ŠD jsou:

- pravidelné – vycházejí z dlouhodobého plánu měsíčních činností ŠD, týdenní skladby zaměstnání, jsou organizované vychovateli; individuální i společné hry, pohybové aktivity, tvořivé činnosti, vzájemnou komunikaci na různá témata; aktivity motivující žáky k naplňování základních životních a hygienických potřeb atd.
- spontánní – realizované v době ranních a koncových činností ve ŠD; spontánní pohybové činnosti při pobytu ve venkovních prostorách školy, spontánní hry a vzájemné rozhovory žáků, činnosti podle návrhu žáků aj.
- příležitostné – aktivity, které nejsou pravidelnou součástí týdenní skladby činností ŠD, např. výlety, návštěvy muzeí a výstav, školní jarmark, besídky, divadelní a filmová představení, rozhovory s hosty, čtení knížek apod.
- klidové – činnosti v sedu nebo v lehu po obědě nebo v jiných částech denního režimu, dechová a relaxační cvičení pro zklidnění; aktivní kompenzace jednostranné zátěže ve výuce pohybem; podpora osobní pohody; prostor pro tvoření a další činnosti, které účastníkům přinášejí radost aj.
- individuální – činnosti podle potřeb a zájmů jednotlivých účastníků (např. četba vlastní knihy; kvízové, logické, kooperativní, detektivní, fantasy a jiné deskové hry; příprava na výuku v dalších dnech).

5. Personální, prostorové a materiální podmínky pro činnost školní družiny

Personální podmínky:

Činnost ŠD zajišťují vychovatelé. Své odborné předpoklady si dále prohlubují v akreditovaných kurzech a samostudiem. Všichni vychovatelé jsou proškoleni v problematice bezpečnosti a ochrany zdraví i ochrany osobních dat. Rovněž tak i oblasti poskytování první pomoci.

Vychovatelé ŠD jsou schopni vést žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadané a mimořádně nadané. Mají povinnost konzultovat o zdravotních a vzdělávacích potřebách žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných a o způsobech práce s nimi se školním poradenským pracovištěm, třídními učiteli i se zákonnými zástupci žáků.

Přehled vychovatelů jednotlivých oddělení ŠD a kontakty na ně pro daný školní rok jsou umístěny na webu školy. Komunikace se zákonnými zástupci probíhá osobně po předchozí domluvě, případně emailem.

Prostorové a materiální podmínky:

ŠD sídlí v samostatném pavilonu školy (společně se školní jídelnou a školní kuchyní). S ostatními budovami školy je ŠD spojena zastřešenou spojovací chodbou. Každé oddělení má vlastní místnost s vybavením pro hry a pohybové aktivity, se stoly a židlemi, kobercem a polštáři pro činnosti na zemi, které odpovídají věku účastníků daného oddělení. Ranní činnost ŠD je situována do největších místností ŠD. Vychovatelé mají společný kabinet. Dále se v pavilonu ŠD nachází výtvarná dílna s keramickou pecí, sklad pomůcek a materiálu, šatny ŠD.

ŠD má k dispozici všechny prostory venkovního areálu školy (školní hřiště, školní zahrada, dvůr školy). Dále ŠD pravidelně využívá tělocvičnu školy a k dispozici má také počítačovou učebnu, výtvarný atelier a dílny školy. V blízkosti školy se nachází lesopark Stromovka, dětské hřiště, městská knihovna a Středisko volného času Asterix.

6. Bezpečnost a hygiena

Bezpečnost a hygiena ve ŠD se řídí Vnitřním řádem školy, Vnitřním řádem ŠD a řády konkrétních prostor (tělocvična, učebna, hřiště, knihovna, dílna, MHD při akcích mimo školu atd.) a bezpečností konkrétních realizovaných činností.

Vychovatelé zaznamenávají přítomnost žáků a jejich poučení o bezpečnosti a hygieně vyplývající z daných aktivit do elektronické třídní knihy ŠD.

Pro účastníky jsou v dostatečném počtu k dispozici samostatná hygienická zařízení (umyvadla a toalety). Vychovatelé ŠD konzultují se školním poradenským pracovištěm a zákonnými zástupci problémy žáků, které by v případě jejich zapojení do nevhodných činností mohly vést k prohloubení problémů nebo k jejich zranění.

7. Vzdělávací obsah

Činnosti ŠD jsou realizovány podle vzdělávacího obsahu rozpracovaného do měsíčních plánů činnosti jednotlivých oddělení. Jde především o pravidelné činnosti, které zohledňují věk účastníků a jejich režimové a vývojové potřeby, činnosti spojené s ročním obdobím (podzim, zima, jaro, léto), na různé významné dny a období (vznik školy, Vánoce, Velikonoce, Den matek, Den otců atd.), případně vymezují další opakované činnosti školy a ŠD (výlety, školní jarmark, besídky, škola v přírodě, kde mohou být vychovatelé ŠD přítomní atd.).

Vzdělávací obsah ŠD je zpracován v ročním plánu a měsíčních plánech formou dokumentu se strukturou:

- oddělení ŠD,
- vychovatel ŠD,
- období činnosti ŠD,
- rámcový obsah (činnosti, předpokládané výsledky, akce ŠD).

Obsah jednorázových akcí a činnosti ŠD o prázdninách (a v dny kdy neprobíhá vyučování) je vytvářen mimo ŠVP ŠD vedoucím vychovatelem ŠD a je předkládán ke schválení řediteli školy.

7.1 Podmínky pro zájmové vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami a účastníků nadaných a mimořádně nadaných

Školní družina vytváří podmínky pro plnohodnotné zapojení všech účastníků do zájmového vzdělávání s ohledem na jejich individuální potřeby, možnosti, schopnosti a osobnostní předpoklady. Při plánování a realizaci činností vychovatelé respektují individuální odlišnosti účastníků a usilují o vytváření bezpečného, podnětného a přijímajícího prostředí, ve kterém má každý účastník možnost zažívat úspěch a rozvíjet své schopnosti.

7.1.1 Účastníci se speciálními vzdělávacími potřebami

Účastníkům se speciálními vzdělávacími potřebami je podle charakteru a stupně jejich znevýhodnění věnována průběžná individuální pozornost. Při organizaci činností ve školní družině jsou respektovány jejich vzdělávací, sociální, komunikační, pohybové a další individuální potřeby.

Podle konkrétních potřeb účastníka jsou zejména využívány:

- individuální přístup a přiměřená míra podpory,
- přizpůsobení náročnosti a rozsahu jednotlivých činností,
- respektování individuálního tempa a možností účastníka,
- vhodná motivace a pozitivní zpětná vazba,
- přiměřené formy komunikace a zadávání pokynů,
- vhodné organizační uspořádání činností a prostředí,
- nabídka alternativního způsobu zapojení do společných aktivit,
- vhodné rozdělení rolí při skupinových a týmových činnostech,
- podpora samostatnosti a sociálního začlenění,
- možnost odpočinkových a klidových činností podle aktuálních potřeb účastníka.

Při výběru a organizaci aktivit vychovatelé zohledňují doporučení školy a školského poradenského zařízení, pokud jsou pro daného účastníka stanoveny. V případě potřeby spolupracují s třídními učiteli, pracovníky školního poradenského pracoviště, asistenty pedagoga a dalšími pedagogickými pracovníky školy.

Důležitou součástí podpory je také spolupráce se zákonnými zástupci účastníka. Cílem není vyčleňování účastníka z kolektivu, ale naopak jeho přirozené zapojení do společných činností při současném respektování jeho individuálních potřeb a možností.

Při pohybových a sportovních činnostech je věnována zvláštní pozornost účastníkům, jejichž zdravotní, pohybové nebo jiné znevýhodnění může ovlivňovat jejich možnosti zapojení. Aktivity jsou podle potřeby upravovány tak, aby se účastník mohl bezpečně a smysluplně zapojit a mohl zažívat úspěch.

7.1.2. Účastníci nadaní a mimořádně nadaní

Školní družina podporuje také rozvoj nadání a mimořádného nadání účastníků. Vychovatelé vytvářejí podmínky pro rozvoj jejich individuálních zájmů, schopností, tvořivosti, samostatnosti a motivace k dalšímu poznávání.

Nadaným a mimořádně nadaným účastníkům jsou podle jejich zájmu a schopností nabízeny zejména:

- rozšiřující a náročnější úkoly a činnosti,
- problémové, tvořivé a badatelské aktivity,
- možnost samostatně rozvíjet vlastní zájem nebo projekt,
- rozšiřující hry a činnosti podporující logické, tvořivé a kritické myšlení,
- možnost zastávat odpovědnější role při skupinových činnostech,
- aktivity podporující spolupráci a vedení ostatních,

- účast v soutěžích, přehlídkách a dalších aktivitách odpovídajících jejich zájmu a schopnostem.

S ohledem na zaměření školy jako školy se sportovní profilací je zvláštní pozornost věnována také sportovnímu nadání a pohybovým schopnostem účastníků. Školní družina vytváří příležitosti pro jejich další rozvoj prostřednictvím pohybových her, sportovních a pohybových aktivit, soutěží, týmových činností a dalších aktivit odpovídajících věku a schopnostem účastníků.

Při sportovních a pohybových aktivitách není cílem pouze výkon, ale také rozvoj vytrvalosti, spolupráce, fair play, odpovědnosti, sebedůvěry a schopnosti přijímat úspěch i neúspěch. Nadaným účastníkům je podle jejich možností umožňováno rozvíjet jejich potenciál a současně podporováno jejich přirozené začlenění do kolektivu.

Vychovatelé spolupracují s pedagogickými pracovníky školy a podle potřeby také se zákonnými zástupci a školským poradenským zařízením. Při práci s nadanými a mimořádně nadanými účastníky vycházejí z jejich individuálních schopností, zájmů a potřeb a podporují jejich všestranný rozvoj.

8. Hodnocení a evaluace činnosti školní družiny

Účastníci školní družiny se jedenkrát měsíčně účastní krátkého komunitního kruhu, v jehož rámci hodnotí, co se jim při zájmové činnosti v ŠD líbilo, případně nelíbilo.“

Realizace činností ŠD je pravidelně jedenkrát ročně vyhodnocována vychovateli ŠD. Na základě výsledků hodnocení jsou přijata opatření pro případné změny obsahu či řízení konkrétních činností v novém školním roce.

Školní vzdělávací program školní družiny nabývá účinnosti dnem 1. září 2026.

Vypracoval: Bc. Matěj Motloch Kopa – vedoucí vychovatel školní družiny.
Schválil: Mgr. Jan Šebesta – ředitel školy.

V Havířově dne 31. srpna 2026

.....
Bc. Matěj Motloch Kopa
vedoucí vychovatel ŠD

Základní škola M. Kudeříkové Havířov,
příspěvková organizace

.....
Mgr. Jan Šebesta
ředitel školy